

VALAŠSKÉ NOVINY

ZIMA A JARO

2021/22

Valašsko

*kraj, kde se tradice snoubí
s krásou přírody a pohostinností*

Krajské speciality
str. 10

Skiregion
Valašsko - Ráj lyžařů
str.9

**Přijďte
si užít
pohádkovou zimu
na Valašsku. Čeká vás
lyžování, stylový
wellness, živé lidové
tradice a krajská jídla
připravovaná s láskou
a moudrostí, kterou
zde lidé ctí po
staletí...**

Čerti z Valašska
str.10

Relax v Rožnově
str. 6

Masopust
str. 4

Suvenýry
str. 12

Světlo Valmez
str. 5

Objevujte Valašsko s námi

Destinační společnost Valašsko pomáhá rozvoji cestovního ruchu

ADÉLA KOUSALOVÁ

Valašsko, to není jen oblast s překrásnou přírodou v horském prostředí Javorníků a Beskyd, ale i území s dobrou infrastrukturou, která nabízí vyžití pro cyklisty, pěší turisty, milovníky přírody a zimních sportů. Jsou to však i nově a moderně vybudované či zrekonstruované hotely a penziony, které nabízejí návštěvníkům kvalitní služby i komfortní vyba-

vení či neopakovatelné zážitky. Inspirujte se k návštěvě Valašska na webu www.visit-valassko.cz, kde si můžete vybrat z výletů, sportovních aktivit, restaurací, ubytování či bohaté nabídky kulturních a společenských akcí.

„Pro návštěvníky, obyvatele regionu a partnery poskytujeme profesionální servis v oblasti cestovního ruchu a našimi aktivitami přispíváme k tomu, aby region Valašska byl i nadále vyhledávanou turistickou

destinací, kde jsou stále živé lidové tradice, velké množství příležitostí k rekreačnímu i adrenalinovému sportování, nádherná příroda a nespočet možností ke kulturní a gastronomickým zážitkům,“

přiblížila náplň Destinační společnosti Valašsko Martina Hovořáková ze Sdružení obcí mikroregionu Vsetínsko.

Destinační společnost také realizuje projekty financované z dotačních programů zaměřených na podporu rozvoje regionu.

„Provozujeme také turistický portál www.visit-valassko.cz, který nabízí nepřerobnou nabídku tipů na výlety, volnočasové aktivity pro rodiny s dětmi, aktivní seniory,

ale i rad, kde prožít víkend či celou dovolenou nebo si užít sportovní aktivity v létě i zimě. Na webu najdete zkrátka kompletní nabídku ubytování, wellness služeb, restaurací a tipů, jak a kde si na Valašsku užít neopakovatelné chvíle s rodinou a přáteli,“ doplnila Martina Hovořáková s tím, že k dalším aktivitám patří vydávání Valašských novin, cykloturistických map, zimních skitouringových tras a tematických prospektů o Valašsku.

Nechte se pozvat na zajímavé výlety a vánoční akce od našich starostů

3 otázky...

1. Jak prožíváte Vánoce, nejkrásnější období v roce, a dodržujete nějakou tradici?
2. Co je pro Vás typická Valašská zima a které místo máte v tomto období nejraději?
3. Váš tip na vánoční akci.

Kristýna Kosová, místostarostka Rožnova pod Radhoštěm

Souhlasím, že Vánoce jsou nejkrásnějším obdobím v roce.

I proto se je snažím trávit co nejvíce s rodinou. Vánoce pro nás vlastně začínají už rozsvícením vánočního stromu na Masarykově náměstí, které bývá na konci listopadu, případně v úvodu prosince. Pak se také rádi podíváme do Valašského muzea v přírodě na Mikuláše a na Vánoční jarmark. S širší rodinou máme i takovou

tradici, že vždy mezi vánočními svátky a Silvestrem si dáme nějaký výšlap, třeba na Radhošť. Poslední dobou však u nás vítězí výlet na Soláň, odkud se dá přes Kotlovou sejit až na Horní Bečvu. Tuto vycházku teď chodíme asi nejraději a mohu ji vřele doporučit.

Další tradici, kterou bych ráda zmínila, je bruslení. Pokud bude

dostatečně mrznout, tak si určitě půjdeme zabruslit na přehradu Horní Bečva.

Mně v zimě stačí - pokud je sníh - vyjít na kterýkoliv kopec v okolí Rožnova a podívat se dolů. A pokud chcete trochu cestovat v čase, úplně nejhezčí pohled podle mě je od zvoničky ve Valašské dědině ve Valašském muzeu v přírodě. Když v zimním večeru slyšíte jen ovce a na krajinu padá sníh, tak to je ta nejhezčí zima, kterou znám. Krásné je, že právě v těchto místech, když se povede zima, můžeme vidět, jak vypadala zimní krajina před sto lety. Po takovém výletu po kopcích určitě doporučuji zastávku pro zahřátí v našich kavárnách nebo restauracích, kam rádi zajdeme na kyselici nebo bramboračku.

Kromě tradičních akcí, jako jsou například Vánoční jarmark nebo Živý betlém v muzeu, bych všechny také ráda pozvala na výstavu betlémů, která se koná v architektonicky velmi zajímavém komplexu Brillovka v Rožnově pod Radhoštěm. Vernisáž se koná 16. prosince a výstava pak potrvá až do konce ledna 2022. Na tu už se sami těšíme.

Jiří Růžička, starosta Vsetína

Vánoce jsou pro mě svátky, kdy jsme všichni spolu rádi doma.

Kromě společné večeře s rodinou máme také tradici, že pravidelně chodíme na vánoční procházku. Během dopoledne tak vyrážíme na různá místa v okolí Vsetína, nebo třeba na Soláň a užíváme si společné chvíle. Celý den pak vyvrcholí u štědrovečerní večeře spojené s rozbalováním dárků, což je okamžik, na který se zejména naše dcery velice těší.

Osobně mám zimu spojenou se sněhem, i když to mnohdy venku vypadá jinak. Mám rád, když napadne sníh a venku mrzne a na valašských loukách a kopcích se všechno krásně třpytí, svítí slunce,

nebo je azurově modré. Právě při takovém zimním počasí pak nejraději trávím čas na našich valašských horách, ať už třeba při lyžování ve Velkých Karlovicích, nebo Karolince či na Pustevnách, na Kasárnách nebo na Radhošti, kde kromě pěkných sjezdovek umí sníh, mráz a vítr vytvořit opravdu krásné scenerie.

Návštěvníci by si určitě neměli nechat ujít tradiční Mikulášský den s jarmarkem a rozsvěcováním vánočního stromu, který proběhne v centru města ve čtvrtek 2. prosince od 9 do 17 hodin. K vidění opět budou čertovské družiny z Valašské Polanky, andělská pošta nebo kapela Čertovka. Dalším

zajímavým tipem je pak tradiční akce Veselé vánoční hody, která se bude konat od 13. do 22. prosince. Každý den bude na náměstí Svo-

body probíhat vánoční jarmark za doprovodu hudebních vystoupení Leony Machákové, Fleretu, Aničky Slováčkové nebo Ladi Kernidla či dalších známých hudebníků.

Robert Stržínek, starosta Valašského Meziříčí

Vánoce mám moc rád. Alespoň na pár dní se všechno zklidní. Mám takový pocit, že se během Vánoc přepneme do jiného režimu. Do režimu pohody a klidu. Vánoce trávím doma s rodinou. K tradicím naší rodiny patří kapr, bramborový salát a samozřejmě vánoční cukroví. I když nejsem moc na sladké, tak na třeň linecké se vždycky moc těším.

Ke štědrému dni u nás také neodmyslitelně patří návštěva u rodičů, kde se sejde celá rodina, a přiznám se, že si Vánoce neumím představit bez Popelky a dalších televizních pohádek.

Typická valašská zima? To jsou pro mě závěje sněhu, bílé louky a lesy, sníh na střeších domů. Prostě jako na obrázcích od Josefa Lady.

Krásných míst je na Valašsku spousta. Třeba Pustevny, Velké Karlovice, Javorník nebo Soláň. Já jako Valmezák mám ale moc rád Lhoty. V průběhu celého roku

se známými absolvujeme výšlapy na Velkou a Malou Lhotu. V zimě mají tyto výlety zvláštní kouzlo. Pohled ze Lhot dolů do údolí je úžasný, a to v každé roční době. K valašské zimě pro mě také neodmyslitelně patří lyžování. Rád jezdím i se ženou na sjezdovky a tady u nás na Valašsku máme, tedy

pokud je sníh, fantastické možnosti. Vždyť v okolí 20 kilometrů od Valmezu je spousta míst, kde se dá lyžovat. Navíc skoro všude dnes funguje i noční lyžování, takže není problém si vyrazit na lyže i po práci během týdne.

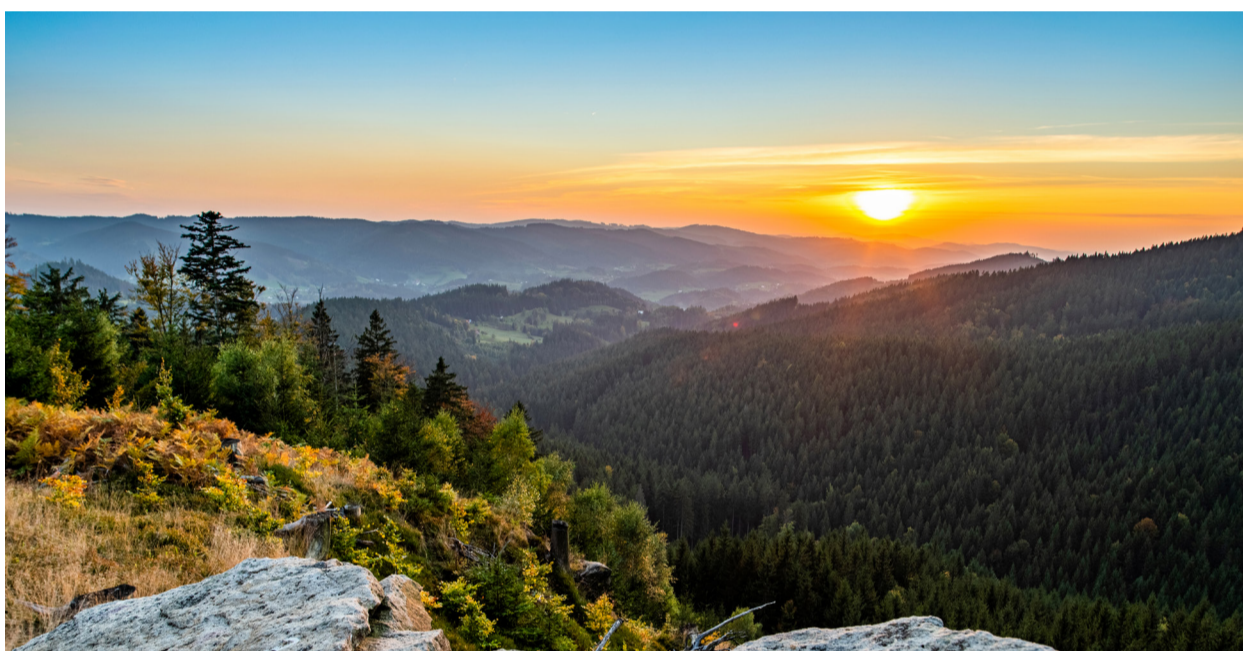
Ve Valmezu máme každoroč-

ně moc hezké Vánoční trhy s bohatým programem. Letos jsou přesunuty na druhé nádvoří zámku Žerotínů kvůli plánované a již probíhající rekonstrukci náměstí. Trhy začínají 3. prosince Mikulášským jarmarkem. Jako zajímavý tip bych ale rád vyzdvihl akci SVĚTLO VALMEZ, která se bude konat v pátek 17. prosince. Tuto akci nabízíme lidem v netradičním zimním termínu, a to i kvůli covidovým opatřením. Výhodou je také fakt, že tma, kterou potřebujeme k projekcím, je již brzy po 16. hodině. Návštěvníci se mohou těšit na videomapping promítaný na zámek Žerotínů a dalších 11 stanišť na trase od mostu, kolem Bečvy a zpět k zámku, kde toho bude hodně k vidění. Jednoznačně jde o výjimečnou akci, kterou by si nikdo neměl nechat ujít. Mezi letošní novinky bude patřit třeba laserový paprsek, který návštěvníky provede okruhem a také obří svítící měsíc. A opravdu to bude zážitek.

Fotosoutěž 2021 vyfoť VALAŠSKO A VYHRAJ zná své vítěze

Tradice na Valašku - Vynášení Mařeny, Jaroslav Rumánek, Horní Lideč

Příroda na Valašku - Krajina, Zadní Mečová, Martin Jurajda, Horní Bečva

Sportovní vyžití na Valašku - Projížďka na koních z Vráblových pasek na Lačnovské skály, Marie Hajdová, Lužná

Skály na Valašku, pohled na Pustevny, vynášení Mařeny, výhledy do valašské krajiny nebo momentky z běžkařských tras byly motivy fotografií, které zasílali soutěžící do Fotosoutěže 2021 VYFOŤ VALAŠSKO A VYHRAJ, kterou v srpnu letošního roku vyhlásila Destinační společnost Valaško, která je součástí Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko.

Během tří měsíců zasílali soutěžící v rámci kategorií Příroda na Valašku, Sportovní vyžití na Valašku a Tradice na Valašku celkem 109 fotografií, ze kterých nakonec členové pracovní skupiny vybrali ty vítězné snímky. „Velmi nás potěšily zasláné fotografie, protože mnohé z nich skvěle zachycují typickou valašskou krajinu, tradice a velké množství sportovních aktivit, a mohou tak být inspirací pro všechny návštěvníky Valaška. Potěšilo nás také, že místa, ze kterých některé foto-

grafie pocházejí jsou, tipy z naší oblíbené Regionální hry *Poznáváme Valaško s medvědem Jurou*, která probíhá od června do září,“ uvedla Martina Hovořáková, předsedkyně Rady Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko.

„Do fotosoutěže se zapojilo téměř 80 autorů, kteří zaslali 109 fotografií. Podmínky fotosoutěže splnilo 98 fotografií a nejvíce bylo zasláno do kategorie Příroda na Valašku a to celkem 52. Zbývající dvě kategorie byly vyrovnané a soutěžící nám zaslali do každé shodně 23 fotek,“ dodala Hovořáková.

Všechny zasláné fotografie jsou zveřejněny na webu www.visit-valassko.cz a použity k propagaci Valaška v médiích, na sociálních sítích nebo v tištěných materiálech.

Autorům vítězných fotografií byla zaslána finanční odměna. (ak)

Turistického průvodce Valaškem najdete v každém ÍČKU

Pro všechny návštěvníky Valaška připravila Destinační společnost Valaško pro celoroční sezónu **TURISTICKÉHO PRŮVODCE**, ve kterém nalezou přehlednou nabídku turistických zajímavostí regionu, od tipů na výlety ke skalám, rozhlednám, památkám, ale i na cyklovýlety nejen po cyklostezkách, ale třeba na gravel tour. Dále v něm najdou inspiraci, kde si užít relax a wellness nebo tipy pro zimní období na lyže, běžky či skialpové trasy.

„V našem regionu dosud nebyl vytvořen jednotný turistický průvodce, který by nabízel ucelený přehled turistických zajímavostí napříč celým územím. Jednotný turistický průvodce tak návštěvníkům Valaška nabídne ucelený přehled turistických zajímavostí regionu a pomůže se jim lépe zorientovat v území a získat informace, kde co vidět a zažít, a co by určitě neměli minout,“ uvedl Michal Bařina z Destinační společnosti Valaško.

Turistický průvodce je sestaven pro návštěvníky všech věkových kategorií, především pak pro rodiny s dětmi a aktivní seniory.

„Turistický průvodce je sestavený pro celoroční návštěvu Valaška a je členěný na rozhledny, památky a zajímavosti, skály na Valašku, cykloturistiku, pěší turistiku, zimní sporty, ale i na tipy, kde se osvěžit, relaxovat či si užít wellness,“ doplnil Bařina s tím, že díky ucelenému průvodci tak návštěvníci získají lepší přehled, jak prožít volný čas na dovolené či výletě.

Pro zájemce je Turistický průvodce dostupný ve všech informačních centrech na Valašku. Publikace Turistický průvodce Valaško byla realizována za příspěví prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj. (ak)

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Užijte si fantastické zážitky s BESKYDY VALAŠSKO CARD

Horské hřbety Vsetínských Beskyd, Javorníků, Hostýnských vrchů a Moravskoslezských Beskyd jsou turistickým rájem. V každém ročním období se tady najde řada možností pro zábavu, sportovní vyžití i relaxaci. Nově si můžete užít Valaško a Beskydy ještě více, díky zážitkové kartě hosta **BESKYDY VALAŠSKO CARD**.

Poznejte kouzelné Valaško a fantastické Beskydy při výletech v každém ročním období a využijte k tomu velké množství výhod, které vám nabízí zážitková karta **BESKYDY VALAŠSKO CARD**. „Díky kartě můžete čerpat výhody od více než stovky zapojených subjektů na zvýhodněné ubytování, vstupné do muzeí, galerií, zámků, památek, na služby wellness a masáže, vstupy na koupaliště, do sportovních či ski areálů, ale třeba i do kina,“ vyjmenovává výhody karty Helena Volková z Destinační společnosti Valaško, která tento projekt na Valašku koordinuje.

Zážitkovou kartu získáte zdarma u smluvních ubytovacích partnerů při ubytování na dvě a více nocí, nebo za 99 korun ve vybraných Turistických informačních centrech. Karta je platná 12 měsíců od aktivace, můžete ji tedy využívat opakovaně při všech výletech do oblasti Valaška a Beskyd. S kartou **BESKYDY VALAŠSKO CARD** můžete využít to nejlepší

z obou regionů a zároveň ušetřit peníze i čas. Výhodou karty je rychlé odbavení na pokladnách, slevy 20 % a více a další bonusy. Výhody lze získat předložením karty v provozovnách uvedených na www.beskydy-valasskocard.cz v brožurce a na místech označených logem Beskydy Valaško Card. Přejeme Vám příjemný pobyt a mnoho skvělých zážitků. Více informací a kompletní seznam poskytovatelů služeb, který se stále rozšiřuje a aktualizuje, naleznete na www.beskydy-valasskocard.cz. (ak)

Přijďte si užít Veselé vánoční hodiny

Koledy, vůni punče, předvánoční jarmark, bohatý kulturní program, ale i další překvapení nabídnou letošní Veselé vánoční hodiny na Vsetíně, které se budou na náměstí Svobody konat od pondělí 13. do pátku 17. prosince a pokračovat budou od pondělí 20. do středy 22. prosince vždy od deváté hodiny ráno.

Koncerty známých kapel a zpěváků

Více než týdenní předvánoční program nabídne každý den několik hudebních vystoupení, ať už děti ze vsetínských základních či mateřských škol, ale i zvučná jména interpretů, jako Heidy Janků, Laura a její tygři, Anička Slováčková, Laďa Kernl, Leona Machálková, Vojta Nedvěd či kapelu Fleret se Zuzanou Šulákovou. Součástí programu bude také od 21. prosince Dětské vánoční městečko.

Vánoční jarmark i Živý Betlém

Připravovaný kulturní program slibuje příjemnou předvánoční atmosféru a návštěvníci se vždy od 15 hodin mohou těšit třeba na vystoupení místních hudebních usku-

pení nebo třeba děti ze vsetínských mateřských škol.

Vánoční jarmark nabídne pochutiny, sladké či slané pokrmy, medovinu, punč, svařené víno, klobásky či sýry, zkrátka vše, co k vánoční atmosféře neodmyslitelně patří.

Součástí Veselých vánočních hodů bude také v pátek 22. prosince oblíbený Živý Betlém nebo videomapping.

Dětské vánoční městečko

Součástí Veselých vánočních hodů bude Dětské vánoční městečko, které se bude konat v úterý 21. a středu 22. prosince. Návštěvníci si budou moci zakoupit výrobky s vánoční tematikou nebo se inspirovat při ukázkách zdobení baněk.

SILVESTR

Poslední den v roce, 31. prosince se bude již tradičně konat před domem kultury SILVESTR 2021. V letošním roce je začátek oslav konce roku naplánován již na 18 hodin. Pro rodiny s dětmi bude připraven zábavný hudební program, který v 19 hodin zakončí ohňostroj.

Po dobré lyžovačce přijde vhod sauna

Návštívte Městské lázně Vsetín a užijte si po dobré lyžovačce příjemnou finskou saunu s aromaterapií nebo parní saunu, která přes léto prošla kompletní rekonstrukcí.

Návštěvníkům je k dispozici také ochlazovací bazének, venkovní terasa s lehátky a pohodová relaxační zóna pro odpočinek. V přízemí budovy městských lázní můžete využít také 25 metrů dlouhý plavecký bazén, relaxační bazén s podvodní masážní lavicí a Whirlpool.

Děti jistě uvítají téměř 100 metrů dlouhý tobogán s dojezdovým bazénkem, brouzdaliště nebo dětský bazén s hříbkem.

DOPORUČUJEME: Pořídte si fotografii ve valašském kroji

Chystáte se na Valašsko? Líbí se vám valašský kroj? Chtěli byste se v něm vyfotit? Žádný problém!

Stačí se zastavit do jednoho ze čtrnácti informačních center na Valašsku a můžete mít na své puto-

vání po Valašsku originální vzpomínku.

Město Vsetín totiž v rámci projektu Folklor čoučkou foťáku pořídilo z programu Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika 14 fotopanelů s valašskými folklorními motivy s vyřezanými otvory pro hlavu.

Každý fotopanel má jiný motiv vyobrazených postav mužů, žen a dětí oblečených ve valašských krojích, a proto si můžete vytvořit sbírku opravdu originálních fotografií, část panelů je navíc ručně malovaných.

Díky vzájemné spolupráci vypůjčilo město Vsetín fotopanely Destinační společnosti Valašsko a ta je dala k dispozici právě informačním centřům.

Chcete být v zimě „IN“? Vyzkoušejte SKITOUR in VALAŠSKO

Pro milovníky zimních sportů připravila Destinační společnost Valašsko tipy na SKITOURINGOVÉ TRASY na Valašsku, které vedou po pláních zasněžených horských luk, kolem valašských roubených chalup, kapliček, přes hřebeny s nádhernými vyhlídkami na Beskydské, Fatranské i Tatranské velikány.

Území Vsetínských Beskyd a Javorníků nabízí nespočet míst, která můžete na skialpinistických lyžích navštívit. Trasy jsou navrženy tak, aby vedly kolem horských hospod, hotelů, bister a výdejních okének, kde si můžete vybrat z bohaté

nabídky specialit právě valašské kuchyně. Vydat se tak můžete třeba Kohútí stopou,

Po Zděchovských lůkách, Okolo Vsackého Cábu, Z Karolinky přes Kání na Kyčerku, Ze Soláně kolem jezer, Na rozhlednu Miloňová nebo Kolem javornických kapliček. Všechny trasy, včetně specifikací najdete na www.skitourinvalassko.cz, prostřednictvím chytrého telefonu a QR kódu si můžete jednotlivé trasy načíst nebo exportovat ve formátu GPX nebo KML.

Dodržujte pravidla a doporučení Horské služby. Buďte ohleduplní!

Telefon Horská služba
+420 1210
NON-STOP SOS

Jak se slavil a slaví masopust na Valašsku

K oblíbeným zimním akcím Muzea regionu Valašsko patří Zámecký masopust, jehož další ročník proběhne na zámku Vsetín 27. února 2022. Pojďme si krátce připomenout, jak a proč se vlastně fašanky na Valašsku slaví.

Hojnost před dlouhým půstem

Masopust byl za dob našich předků několikadenním časem hojnosti jídla a zábavy. Dnes se zúžil na jednodenní slavnost, jako připomínku krásné tradice.

Celé období začíná 7. ledna (den po Třech králich) a končí pochováním basy o půlnoci před Popeleční středou, která 40 dnů před Velikonoční nedělí startuje období půstu. Délka masopustu je tedy různá, podle toho, na který den v daném

roce vychází Velikonoce, jež se slaví první nedělí po prvním jarním úplňku.

Letos masopust končí v úterý

16. února. Naši předci by se do té doby snažili ještě co nejvíce najíst a pobavit, aby se připravili na několik týdnů strádání.

Hojnost jídla se podle tradice měla pozitivně projevit i na větším blahobytu v dalším průběhu roku.

Nejvíce zábavy při pochovávání basy

Nejveselejší fází celého období masopustu byly jeho poslední tři dny. Fašanky či končiny měly od neděle do úterý prakticky tentýž obsah. Probíhaly občůzky masek s tancováním, hudbou, jídlem a pitím. Někde to bývalo všechny tři dny, jinde jen v neděli či jiný den. Dnes se to sjednotilo povětšinou na sobotu, a to včetně pochovávání basy, které dříve v úterý před půlnocí uzavíralo celý masopust.

Mezi maskami i Čiňan s rouškou

Když se ještě vrátíme k maso-

pustním občůzkám, jejich ústřední maskou na Valašsku byl a je medvěd, který symbolizuje plodnost a prosperitu. Tanec s ním má tyto vlastnosti přenést na tanečnici i celé hospodářství. Ve většině průvodů nechybí ani ženich s nevěstou. V období masopustu se totiž dříve konalo nejvíce svateb. Mezi starobylé masky patří také cigánka (plodnost) a žid (zámožnost). Ve fašankových průvodech se vyskytuje také spousta masek zvířecích, z těch lidských jsou to především postavy parodující různá povolání, jako policajt nebo doktor a nechybí ani pohádkové či filmové postavy. Často se objevují i masky reagující na aktuální společenské dění. Už loni byl v jednom z průvodů k vidění například Čiňan s rouškou.

Světlo Valmez - zážitky pro všechny smysly

Unikátní propojení video-mappingu, hudby a gastro-nomie nabídne v pátek 17. prosince od 16 hodin ve Valašském Meziříčí v centru města, na náměstí, v okolí řeky Bečvy a v okolních ulicích již 4. ročník festivalu Světlo Valmez. Návštěvníci se mohou těšit na spojení světla a hudby - 19 videomappingů a interaktivních instalací, hudební stage, výtvarnou tvorbu 2,5 tisíce místních dětí a bohatou gastrozónu. Letošní program je zaměřen na období Vánoc a jednotlivým prvky jednotlivých instalací je téma Naděje - Naděje pro lepší zítřky.

Jedinečná světelná show

„Letos jsme se rozhodli Světlo Valmez uspořádat v netradičním zimním termínu, a to i kvůli covidovým opatřením. Výhodou předvánočního termínu je pak brzká tma, kterou potřebujeme k jednotlivým světelným projekcím. Proto věříme, že si tento neopakovatelný zážitek užijí od 16. hodin se svými rodiči i jejich děti,“ uvedl Robert Stržínek, starosta Valašského Meziříčí.

Hlavní program bude probíhat na I. nádvoří zámku Žerotínů.

K vidění zde budou videomappingy vytvořené 2,5 tisíci dětmi a zámek bude vždy na krátkou dobu zobrazen tak, jak si jej právě děti představují. Tato projekce se vždy bude v celou hodinu opakovat.

Doprovodný program

Návštěvníci se mohou těšit na Mapping Gymnázium vytvořené ke 150. výročí založení valašskomeziříčského Gymnázia, dále si budou moci užít Planety, unikátní obří 7 až 20 metrů velké světelné planety, které ve spolupráci s Planetáři Brno a Planetáři Va-

lašské Meziříčí budou rozmístěny v několika lokalitách po městě. Chybět nebudou ani taneční skupiny s LED obleky, vystoupení hudebních kapel nebo možnost občerstvení v gastro zóně.

Na dlouhou fasádu v Soudní ulici ve Valmezu bude promítána Lightshow pomocí světla a LED prvků. Dalším z lákadel bude interiérový videomapping a laser na kostelní věž, který ztvárnili studenti interaktivní tvorby ZUŠ Valašské Meziříčí. Na věž kostela bude promítán silným laserem motiv, který bude

viditelný jako dominanta ze širokého okolí.

Nenechte si ujít akci, která v květnu 2018 získala v novém pražském prostoru DOX+ ocenění jako nejlepší akce pro veřejnost roku 2017 v České republice.

Další ocenění na sebe nenechalo dlouho čekat, protože v listopadu 2018 se festival Světlo Valmez stal třetí nejlepším akcí na světě a získal prestižní ocenění BEA AWARD. Letošní ročník tak bude opět jistě unikátní.

Helštýn – oblíbený turistický cíl

Prohlédněte si Valašské Meziříčí z vrchu a navštivte HELŠTÝN - vrch v Rožnovské brázdě v nadmořské výšce 385 m n. m., který se nachází přibližně 1,7 km severovýchodně od centra Valašského Meziříčí.

V jeho blízkosti bylo v 19. století odkryto pohřebiště z přelomu doby bronzové a železné. V 18. století na jeho vrcholu stál barokní letohrádek, který dnes připomíná dlážděný půdorys. Na vrcholu Helštýna se nachází památník obětem první a druhé svě-

tové války, který byl vybudován v roce 1948.

V současnosti je Helštýn upraven jako odpočinková zóna s výhledem na město, Veřovické a Hostýnské vrchy a část Beskyd s Radhoštěm.

Florální oáza slouží k relaxaci a svatbám

Navštivte ve Valašském Meziříčí na památném vrchu Helštýn Florální oázu s katedrálou stromů a užijte si krásnou přírodu a pohled do valašské krajiny.

„Památný vrch Helštýn patří k dominantám Valašského Meziříčí a je oblíbeným cílem výletů s krásným výhledem na město. I to byl jeden z důvodů, který nás po náročném hledání vhodné lokality vedl k rozhodnutí umístit zde unikátní Florální oázu,“ přiblížila místostarostka Yvo-

na Wojaczková a dodala: „Její součástí bude katedrála podle návrhu umělce Jiřího Černického, který vytvořil sakrální stavbu tvořenou 57 kusy vzrostlých jabloní, topolů a dubů. Tuto ojedinelou stavbu bude navíc lemovat květnatá louka.“

Projekt doplní také arboretum starých odrůd 25 kusů ovocných stromů – jabloní, hrušní, slivoní a třešní.

Realizaci akce zajistily Městské lesy a zeleň. Investorem bylo město Valašské Meziříčí

a sponzorsky akci podpořila společnost CABOT.

„Společně se nám podařilo vytvořit nejen unikátní veřejný prostor a cíl výletů, ale také přispět ke zlepšení životního prostředí v našem městě,“ doplnila valašskomeziříčská místostarostka Wojaczková s tím, že je v plánu doplnit tento prostor o mobiliář, který umožní zpřístupnit toto místo k posezení a vytvoří zázemí pro pořádání oblíbených venkovních svatebních obřadů.

Po stopách neuskutečněných staveb ve Valmezu

Malá československá republika se chtěla prezentovat jako progresivní a v nejlepším slova smyslu moderní stát, přičemž jedním z pilířů, který měl tyto ideje a cíle nést, se stala soudobá architektura.

Ve Valašském Meziříčí tak měly vyrůst lázně, divadlo či chudobinec. Záměry radnice, státu či soukromých investorů však zhatily hospodářská krize, světová válka nebo přílišná opatrnost.

Valašské Meziříčí tak během tří desítek let rámovaných dvěma světovými válkami prožilo svůj dosud největší stavební rozvoj – z malého provinčního městečka postupně vyrostlo sebevědomé město.

„Se vznikem množství nových staveb souvisí také plány a projekty,

kteřé nakonec zůstaly z různých důvodů nerealizované,“ uvedli autoři publikace Neuskutečněné stavby ve Valašském Meziříčí Martina Koukalová a Petr Zajíc, z níž čerpá venkovní výstava Neuskutečněné stavby ve Valašském Meziříčí, jejíž panely jsou rozmístěny po celém městě.

„V období 1918 – 1948 vznikaly na území Valašského Meziříčí často geniální architektonické nápady či neobvyklá stavební řešení. Díky jednotlivým venkovním panelům se tak můžete přenést nazpět a pomyslně se projít alternativní podobou Meziříčí, která však nedošla naplnění,“ zve zájemce k návštěvě venkovní výstavy Robert Stržínek, starosta Valašského Meziříčí.

MÍSTA NA MAPĚ MĚSTA VALAŠSKÉ MEZIRIČÍ

- 3 Novostavba „dřevařské školy“
- 4 Veřejná soutěž na novostavbu učitelského ústavu
- 5 Městská spořitelna
- 6 Štefánikův dům
- 7 Obecní dům s obchody a byty
- 8 Návrh zastavění pozemků Jana Křižana v Krásně nad Bečvou
- 9 Typizované rodinné domky
- 10 Příjezdová silnice a most k novému nádraží
- 11 Lidové lázně a přestavba sokolského domu
- 12 Návrh na kasárna
- 13 Užší soutěž na městský chudobinec
- 14 Obchodní a obytný dům Aloise Koňarika
- 17 Generální návrh sportovního parku
- 18 Obchodní a skladištní budovy podnikatele Františka Fortelky
- 19 Užší soutěž na ústřední hřbitov
- 20 Užší soutěž na Beskydské divadlo
- 21 Základní odborná škola
- 22 Obecná škola a městská škola

Užijte si zimní Rožnov pod Radhoštěm

Už nemusíte hledat. V srdci Valaška a podhůří malebných Beskyd jsme našli báječné místo pro všechny, kteří chtějí zažít třeba pohodový zimní prodloužený víkend.

MAREK HAVRAN

Rožnov pod Radhoštěm je ideálním místem pro trávení vašeho volného času. Malebné město s lázeňskou historií, které leží v podhůří Beskyd a protéká jím řeka Bečva, si i v zimě můžete vychutnat na všechny možné způsoby – kulturně, pohodově nebo třeba aktivně s rodinou. Do Rožnova můžete zamířit na zajímavé akce, máte také ideální možnost projít se po blízkých Beskydech. Nebo se na chvíli vraťte o mnoho let dozadu a pokochejte se nejstarším muzeem v přírodě ve střední Evropě či unikátní a okouzující dřevěnou Jurkovičovou rozhlednou nad městem. Ať už si vyberete Rožnov na kterýkoliv způsob, zaručeně víme, že jeden den vám nebude stačit.

ROŽNOV KULTURNĚ

Perlu Rožnova pod Radhoštěm – Valašské muzeum v přírodě - zná patrně každý. Právě tady se konají desítky zajímavých programů včetně velkých folklorních festivalů, jarmarků či řemeslných trhů. Kouzelnou atmosféru ovšem zažijete také, pokud zajdete do muzea „jen tak“, když tam není žádná velká událost - na procházku starými časy, podívat se, jak kdysi žili naši předkové a jak šikovni byli na práci. Pokud si ale přeci jen chcete užít na vlastní kůži velký kulturně hudební program, jste v Rožnově určitě na správné adrese. Jednou z největších a nejkouzelnějších akcí roku je prosincový Vánoční jarmark v Dřevěném městečku, oblíbené jsou i další krásné pořady adventního času – Živý betlém nebo Štěpánská koleda. Na krásné pořady však můžete zajít i z kraje nového roku, Masopust se koná 19. února a třídní Velikonoce na Valašsku se uskuteční 16.-18. dubna 2022.

Milovníky umění potěší procházka po uměleckém Rožnově: uvidíte díla rožnovských umělců Václava a Igora Kitzbergerových a Maria Kotrby nebo městskou část Záhumení se sgrafity a freskami Jana

Kobzáně. Pestrý program pravidelně připravuje Galerie Crears a Stage Garden v centru města. Procházku uměleckým Rožnovem doporučujeme ukončit v městském parku u Hudebního altánu.

A vydat se za uměním můžete i dále za město. Na Pustevnách můžete obdivovat lidově secesní

stavbu Libušín, která je obnovena po ničivém požáru. Klid, pohoda a inspirace umělců na vás dýchne u zvonice na nedalekém vrchu Soláň (860 m n.m.), kterému se často přezdívá Valašský Olymp, protože se proslavil velkou koncentrací umělců, kteří zde žili a tvořili. Ať už si vyberete jakkoliv, na poznání kulturních krás Rožnova vám opět zaručeně jeden den nestačí.

Více tipů na aktivní podzimní či zimní pobyt v Rožnově najdete na turistickém webu města www.visitroznov.cz.

ROŽNOV AKTIVNĚ

Díky své poloze přímo na Cyklostezce Bečva a jen kousek pod malebnými Beskydy je Rožnov ideální destinací pro sportovce i aktivní rodiny, a to například pro podzimní či zimní víkend. Chcete si ráno zaběhat v parku, po dobré snídani se vydat na výšlap do Beskyd a odpoledne se projet na kole nebo in-line bruslích? V Rožnově máte všechno na dosah. Je libo lehčí výšlap na začátek? Máme. Hned v procházkové vzdálenosti na okraji města je Hradisko - zřícenina středověkého hradu, kam vede i naučná stezka a může to být pohodová vycházka třeba s dětmi (více k tomuto výletu na straně 7).

Z Rožnova v zimě na běžky i na sjezdovky

V zimě je Rožnov také ideálním výchozím bodem pro vaše výjezdy za lyžováním. Poblíž Rožnova jsou lyžařské areály na Horní Bečvě, ve Valašské Bystrici, na Soláni nebo jediná čtyřsedačka v okolí - na Bílé, to vše jen necelou půlhodinku autem z Rožnova. Na své si přijdou i běžkaři, kteří za dobrých sněhových podmínek mají trasy přímo ve městě (golfový areál) nebo si mohou zajet kousek nad město do Beskyd - na krásné vyjížďky v okolí Soláně nebo Pusteven. Když už budete na Pustevnách, tak rozhodně musíte vidět nově opravený Libušín, úchvatnou stavbu, která fascinuje odborníky i lajky.

Na Pustevny se můžete svést také lanovkou z Trojanovic-Ráztoky. Dolů pak vede několik pěších tras, které jsou malebné jak na podzim, tak pod sněhem.

Při putování krajem na lyžích nezapomeňte ochutnat místní speciality: slavné koláče frgály nebo lahodné pivo uvařené v některém

z minipivovarů. Více tipů na aktivní pobyt v Rožnově na podzim či v zimě, včetně nápadů na aktivity při horším počasí, najdete na turistickém webu města www.visitroznov.cz.

Velký Javorník či Soláň

Výlety z Rožnova do hor však nejsou jen Pustevny a Radhošť se sochou Radegasta. Zajít z města

můžete také na rozhlednu Velký Javorník (918 m n.m.) nebo si udělat výšlap ke zvonici na nedalekém vrchu Soláň (860 m n.m.). Soláni se často přezdívá Valašský Olymp, protože se proslavil velkou koncentrací umělců, kteří zde žili a tvořili. Na turistickém webu města najdete mnoho tipů na aktivní dovolenou v srdci Valaška.

ROŽNOV POHODOVĚ

Pohoda v podhůří Beskyd. To je Rožnov pod Radhoštěm – městečko, kde si užijete pohodový podzimní či zimní víkend. Nechte se hýčkat v příjemném městě s bohatou lázeňskou historií. Na tuto tradici v současnosti volně navazují Rožnovské pivní lázně a jejich ozdravné procedury. Součástí komplexu jsou i mořské lázně, dětské centrum Pohádkové lázně, čokoládovna a samozřejmě pivovar. Skvěle postaráno tam bude i o děti, a to v Pohádkových lázních, které jsou dobrou variantou při horším počasí. Navštívit Rožnov a nedat si v pivovaru v lázních rožnovské pivo? To by byla velká chyba. Rožnovské pivo je totiž velmi chutné

a respektované je také odborníky, o čemž svědčí desítky cen z velkých národních i světových soutěží.

Nádech lázeňské historie

Při relaxačním pobytu v Rožnově se můžete v městském parku procházet na místech, kde se proměňovali lázeňští hosté před desítkami let v době, kdy Rožnov platil za

Muzeum, rozhledna, svíčky i kameny

Rožnovská pohoda však lázeňstvím a dobrým jídlem zdaleka nekončí. V Rožnově najdete také unikátní výrobu dekorativních svíček Unipar, kde na vlastní oči uvidíte ruční barvení svíček nebo vás pan majitel vezme na atraktivní exkurzi po výrobě. Milovníky mineralogie nadchne rožnovský Svět kamenů.

Jeden den nestačí!

Zkrátka a dobře - pokud hledáte cíl vaší odpočinkové dovolenkové cesty po naší zemi, Rožnov pod Radhoštěm bude jistě dobrou volbou a rád vás uvítá. Stačí jen přijet a užít si té pohody. Ovšem abyste si řádně odpočinuli a dobili baterky, na to vám jeden den nestačí. Musíte se zdržet minimálně na prodloužený víkend nebo rovnou na týden.

Ubytovat se v Rožnově můžete na každém rohu v ubytovacích zařízeních od jednodušších a účelně zařízených až po špičkové resorty, ve kterých nabízí vynikající wellness služby, které vás nabijí energií. V Rožnově pod Radhoštěm je hned šest čtyřhvězdičkových hotelů a další desítky hotýlků, penzionů, apartmánů či chalup.

te tu svou restauraci, ve které si pochutnáte na skvělé gastronomii na úrovni. Rozhodně nezapomeňte na polévku kyselici a domů si přibalte valašskou slivovičku či koláč frgál.

Další tipy na aktivity na prodloužený podzimní či zimní víkend, ale třeba i na celý týden v Rožnově, najdete na turistickém webu města www.visitroznov.cz.

Na běžkách po okolí Liptálu

Krásné prostředí kolem vesnice Liptál na Vsetínsku láká na túry v létě i v zimě. Proto zde před časem začali upravovat běžecké trati.

Vesnice pro tento účel zakoupila čtyřkolku se zimními pásy a stopařem pro úpravu dvou běžeckých stop. Díky tomu při dostatečné sněhové nadílce mají běžkaři k dispozici velký okruh kolem celé obce, která se nachází jakoby v náruči okolních kopců, jako je Vartovna nebo Syrákov.

Zvědaví turisté si navíc kromě krásných výhledů mohou přečíst

informace o dané lokalitě přímo v terénu.

Obec zde totiž vztýčila hned pět cedulí, a to na pěti vrcholech Baťková, Koprivné, Na Strážích, Na Dílech a Na Bílé. U každého zastavení je také lavička určená pro odpočinek po zdolání jednotlivých vrcholů.

Aby si milovníci bílé stopy užili okruhy beze zbytku, mohou si navíc na obecním úřadě nebo v místním informačním centru vyzvednout propagační materiály, mapky nebo třeba pexeso s liptálskými dominantami. www.liptal.cz

NÁŠ TIP

Vrtule – zábava pro děti i dospělé

Vrtule je ideálním místem pro zvědavé děti i dospělé. Třípatrový dům plný her se nachází v historické budově bývalé krásenské radnice, která je dnes součástí města Valašské Meziříčí.

Můžete se zde pobavit u desítek společenských her či vyzkoušet svůj um u záhadných hlavolamů.

Naleznete zde velké postřehové hry, expozici Kdo neviděl, neuvěří!, obří Krtkovo bludiště a hravou výstavu Evropou křížem krážem.

Vydejte se na Naučnou stezku Veřovické vrchy

Středně náročná trasa, s převýšením 600 m a délkou 21 km, představuje ve 13 zastaveních historické a přírodní zajímavosti Veřovických vrchů s historií výroby skla, hospodařením v lesích, přírodními rezervacemi Trojačka a Huštýn i chráněnou krajinnou oblastí Beskydy, které jsou Veřovické vrchy součástí. Je vhodná pro pěší i běžkaře.

Trasa začíná na autobusovém nádraží ve Valašském Meziříčí a vede přes Krhovovou na hřeben Veřovických vrchů. Dále pokračuje

po červené turistické značce přes kóty Trojačka (710 m n. m.), Huštýn (749 m n. m.), Krátká (758 m n. m.) a Dlouhá (859 m n. m.) na Velký Javorník (918 m n. m.), kde končí. Zde můžete vystoupat na devítipatrovou rozhlednu, která nabízí výhled z nejvyššího ochozu na vrcholky Beskyd, Ostravsko i vzdálené Jeseníky. Poté můžete sejít do Rožnova pod Radhoštěm, odkud se zpět do Valašského Meziříčí dostanete celkem jednoduše hromadnou dopravou.

MVK Vsetín nabízí portál plný osobností Valaška

Šířením povědomí o osobnostech se tradičně zabývá knihovna a svými slavnými rodáky se pyšní i mnohá města a obce. Na Valašsku se tohoto úkolu již v 70. letech 20. století ujala Masarykova veřejná knihovna Vsetín.

Udělejte s námi krok dále a zjistěte, kdo byl Bohumír Jaroněk, František Hlavica, Alois Mikyš-

ka, Cyril Mach nebo Rudolf Londin.

Co na osobnostech Valaška naleznete?

Jsou zde zveřejněny životy a díla stovek našich předků nebo současníků a popsána historie valašských obcí. Portálem můžete procházet pomocí štítků činností nebo pokračovat full-

textovým vyhledáváním. Pokud hledáte konkrétní osobnost, např. narozenou na určitém místě a v určité době, využijete pokročilé vyhledávání. K jednotlivým dnům v roce se vztahuje kalendárium, kde se můžete podívat, kdo slavil či slaví narozeniny ve stejný den jako vy. www.osobnostivalaska.cz

To musíte zažít: STEZKA VALAŠKA

Pohled na Valaško z ptáčích perspektiv nabídnou všem návštěvníkům Stezka Valaška, kterou najdete pod vrcholem Tanečnice na Pustevnách. Nadzemní panoramatická Stezka Valaška je dlouhá 660 metrů, přičemž lesní úsek po věž je dlouhý 390 metrů a zbytek tvoří chodník na 22 metrů vysokou kaskádovitou věž. Nejvyšší patro věže je ve výšce 1099 metrů nad mořem a za dobrého počasí z něj je možné dohlédnout na Jeseníky či Velkou Fatru. Součástí je skleněná vyhlídková plošina a 150 metrů dlouhý zavěšený „himalájský“ chodník.

www.stezkavalaska.cz

Zřícenina hradu Rožnov, romantické výhledy na město

Středověká zřícenina hradu Rožnov ze 14. století se nachází na kopci Hradisko (522 m.n.m.) jen kousek nad městem v docházkové vzdálenosti. Vede tam naučná stezka, jejíž trasa má celkem devět zastavení a prochází významným územím chráněné krajinné oblasti Beskydy. Tabule vás seznámí s místními přírodními zajímavostmi a historií kopce Hradisko. Budete-li mít štěstí, potkáte tu hrdličku divokou, ůhýka obecného i další živočichy.

K Hradisku se dobře dostanete z rožnovské místní části Bučiska, kde se dá i dobře zaparkovat. Dojít se na Hradisko ovšem dá i z centra města. Výcházka na Hradisko má zhruba 2 kilometry, příjemné převýšení 160 metrů a celý výlet zabere něco kolem dvou hodin. Odměnou nahoře na Hradisku bude kromě tajemné zříceniny také výhled na Rožnov.

V Horní Lidči budují „Trezor přírody“

V Horní Lidči byla dokončena expozice věnovaná představení území 4 Chráněných krajinných oblastí – Kysuce, Beskydy, Bílé Karpaty a Biele Karpaty.

Samotná expozice je členěna na dvě části, kdy první část tvoří velkoformátová projekce přírodních

krás. Návštěvníci se mohou těšit na netradiční představení přírodních krás spolu s podmanivým komentářem. Druhá část je více hravá a návštěvníci zde mohou získat spoustu zajímavých informací například o velkých šelmách či jiných fenoménech zdejší krajiny. Jedná se

o moderní pojetí expozice s využitím dostupných technologií. V současné době probíhá zkušební provoz a otevření pro veřejnost je plánováno na první polovinu roku 2022.

Aktuální informace je možné získat na webu www.trezorprirody.cz

Milan Kundera (neztracen) v překladech až do ledna 2022

Výstava je ke zhlédnutí v Masarykově veřejné knihovně ve Vsetíně a vznikla k 90. narozeninám Milana Kundery a je věnována překladům autorových knih.

Představuje grafické řešení vydávání Kunderových knih, nabízí bezprostřední ohlasy z recenzí z různých světových médií.

Návštěvníci si mohou prohlédnout i první vydání Kunderových knih. Česká vydání z brněnského nakladatelství Atlantis si navíc mohou prolistovat či se do nich začíst.

Autorem obsahové části výstavy je Tomáš Kubíček, ředitel Moravské zemské knihovny, která je partnerem výstavy. Grafické a prostorové řešení navrhl architekt Martin Hrdina.

Vyčistěte si hlavu po silvestrovské noci výšlapem na „valašskou Eiffelovku“

Vyčistit hlavu po silvestrovské noci nebo naplnit přísloví: Jak na nový rok, tak po celý rok, mohou odvážlivci tradičním Novoročním výšlapem k rozhledně Vartovna. V 11 hodin tam bude 1. ledna 2022 zapálený oheň a připravené občerstvení.

Rozhledna Vartovna, často přezdívaná „valašská Eiffelovka“ se nachází na stejnojmenném vrchu Vartovna (635 m n. m.). Tento kovový válec o výšce 37 metrů je dominantou Hornolidečska a nabízí krásné výhledy na Vsetínské Beskydy, Moravskoslezské Beskydy, Hostýnské i Vizovické vrchy.

Výhledová plošina je umístěna ve výšce 35 metrů. Základ rozhledny tvoří kamenný sokl, který

přechází v kovovou spirálu. Na výhledku vystoupáte po točitém schodišti.

Rozhledna je dostupná po turistických trasách vedených ze Syrákova a Seninky (žlutá značka), Liptálu a Valašské Polanky (zelená značka), Vsetína a Pozdětova (modrá značka). Přes vrchol Vartovny vedou cyklotrasy z Prlova, Pozdětova, Leskovce, Syrákova.

Vstup na rozhlednu je možný celoročně, zakázán je za špatného počasí, za sněhu a námrazy na schodišti či ochozu. V průběhu hlavní turistické sezony je na rozhledně vybíráno vstupné.

Aktuální informace o jedné z nejmladších rozhleden na Valašsku najdete na www.vartovna.cz

Za zážitky i poznáním do zámku Kinských

Nově zrekonstruovaný zámek Kinských ve Valašském Meziříčí nabízí spoustu zábavy i zajímavého poznání pro celou rodinu. K hlavním lákadlům patří zážitková expozice „Člověk v krajině, krajina v lidech“, která přibližuje prostřednictvím současných trendů a nejmodernějších audiovizuálních technologií vývoj krajiny a vztahu člověka k okolní přírodě napříč dějinami. K dispozici jsou i prostory pro krátkodobé výstavy, muzejní herna a dílna nebo oblíbená muzejní kavárna, která prošla stejně jako celý zámek úžasnou proměnou. Nechybí ani místnost pro maminky s nejmenšími dětmi či dětský koutek. Zábavu si malí i velcí návštěvníci užijí také v přilehlém zámeckém parku s přírodním hřištěm. Více informací najdete na www.muzeumvalassko.cz.

Zámek Žerotínů

Muzejní a galerijní centrum nabídne výlet do historie i současnosti

Návštivte Muzejní a galerijní centrum ve Valašském Meziříčí, které se nachází v jižním křídle barokního zámku Žerotínů.

V přízemí a ve druhém patře jsou pro návštěvníky připravovány výstavy a v prvním patře mohou zájemci po celý rok navštívit zámecké pokoje a seznámit se s historií rodu hrabat ze Žerotína, dějinami města Valašské Meziříčí nebo s dílem barokního malíře Josefa Ignáce Sadlera.

Součástí expozice je také kaple Smrtných úzkostí Ježíše Krista s restaurovanými barokními freskami, která patří mezi nejvýznamnější památky na Valašsku.

Více na informaci www.magc.cz.

Mechanický Betlém v Horní Lidči potěší malé i velké

Mechanický Betlém v Horní Lidči je soubor vyřezávaných postavicek a architektur, které představují valašské zvyky a tradice či ukazují architektonické dominanty Zlínského a Trenčínského kraje.

Kromě vyřezávaných dřevěných postavicek je možné zhlédnout také filmový snímek, který byl pro tento účel natočen. Návštěvníkovi přibližuje nejzajímavější historické momenty, události, zvyky, stará původní řemesla tak, jak se v průběhu staletí vyvíjel život v našem kraji, v česko-slovenském pomezí.

V průběhu filmové projekce jsou osvětlovány jednotlivé monumenty betlému, o kterých se v daném okamžiku ve filmu hovoří. Podmanivá hudba včetně doprovodného slova dotváří výjimečnou atmosféru betlémského příběhu o narození

Ježíška. V betlému je možné zhlédnout mimo jiné dřevorezby čtyřiceti nejzajímavějších míst Zlínského a Trenčínského kraje, například Hostýn, Velehrad, hrad Buchlov, zámek Buchlovice, Radhošť, Trenčínský hrad, zámek Bojnice atd.

Část betlému je vyhrazena také dřevěným stavbám z Horní Lidče. Velkým lákadlem jsou pohyblivé figurky, jejichž prostřednictvím v našem betlému ožívají stará řemesla a zvyky. Obdivovat můžeme až 65 mechanicky se pohybujících figur.

Otevírací doba:

Betlém je otevřen celoročně.

Po: Zavřeno

Út – Ne 10 – 16 hodin, poslední prohlídka je možná v 15.45 hodin

www.betlemhornilidec.cz

Perly nad Rožnovem

Navštivte bájně Pustevny, Radhošť s Radegastem i znovuzrozený Libušín

Příjemnou zimní horskou túru v délce 13 km si můžete naplánovat přímo z centra Rožnova pod Radhoštěm.

Z „Rožnovského nultého kilometru“ u mostu na Nádražní ulici blízko centra vyjděte po červené turistické značce a vystoupejte až na vrchol Radhoště.

Odtud se vydejte kolem sochy pohanského boha Radegasta po modré, která vás dovede po hřebeni na Pustevny.

Když už budete na Pustevnách, tak rozhodně musíte vidět nově opravený Libušín, úchvatnou stavbu, která fascinuje odborníky i lajky.

Zpět do Rožnova můžete stejnou cestou nebo autobusem z Pusteven. Nabízí se i jiné trasy, třeba lanovka do Trojanovic Ráztoky a pak autobus přes Frenštát p. R. do Rožnova p. R.

Veselý grunt v Janové nabízí valašské dobroty

Rodinné hospodářství Veselý Grunt v srdci Valašska se základní myšlenkou „z trávy do skleničky“ nabízí pravé valašské produkty bez chemie, které spojuje poctivost a tradice.

SLIVOVICI, HRUŠKOVICI, MERUŇKOVICI, VIŠŇOVICI A DALŠÍ PÁLENKY, ALE I PRAVÁ VALAŠSKÁ POVIDLA NAKOUPÍTE VE FARMÁŘSKÉM OBCHŮDKU S REGIONÁLNÍMI PRODUKTY NEBO NA www.veselygrunt.cz.

Hlavní myšlenkou manželů Mezníkových, zakladatelů rodinného hospodářství Veselý Grunt, je: „Co nám příroda daruje, to se jí snažíme vrátit.“ Manželé Mezníkoví dodržují tradiční a na Valašsku časem ověřené postupy s velkým podílem ruční práce. Pro destilaci využívají moderní technologie a kvalita je zde na prvním místě.

Veselý Grunt vyrábí ovocné destiláty a povidla bez přidání lihu, aromat, barviv a dalších aditiv.

V souladu s přírodou a tradicí pečují o sady na valašských kopcích a stráních.

Ekologické sady a pastviny se rozprostírají nejen ve Lhotě u Vsetína, ale i v okolí Valašského Meziříčí a vesnice Staměřice na Přerovsku. „Staráme se o 25 ha půdy, kterou protíná naučná stezka o eko sadařství. V rázovité a kopcovité krajině pěstujeme hrušně, jabloně a slivoně - hrušky odrůdy Williams plné vůně a chuti, jaderničky nebo malináče ze sadu starých odrůd a nezaměnitelné švestky mnoha druhů,“ vyjmenovávají manželé Mezníkoví.

Ve Veselém Gruntu je vytvořen ucelený cyklus produkce, kdy se pěstuje ovoce bez chemie a následně je zpracováno ve vlastním ovocném lihovaru a povidlárně. Vzniklý biologický odpad je pak kompostován a výsledné přírodní hnojivo je navraceno zpět do sadů.

VESELÝ GRUNT s.r.o.,

Janová 279, 755 01,

www.veselygrunt.cz

PR

SKIREGION VALAŠSKO - HORNÍ VSACKO

Skiregion Valaško věrně územím kopíruje největší mikroregion ve Zlínském kraji. Valaško – Horní Vsacko má díky své poloze a nadmořské výšce ideální předpoklady pro zimní lyžařskou turistiku. Na území vymezeném podkovou masivu hor Vsetínských Beskyd a Javorníků je v zimním období udržováno více než 150 kilometrů tras pro běžkaře. Na své si přijdou jak milovníci klasického stylu, tak bruslaři. V regionu se nachází také velké množství lyžařských areálů s různou obtížností sjezdovek, takže si zde přijdou na své také milovníci sjezdového lyžování.

KAM SE VYDAT DO BÍLÉ STOPY

VELKÉ KARLOVICE

Hlavním centrem běžeckého lyžování jsou Velké Karlovice, kde se hřebeny zmíněných hor spojují do tzv. Velké podkovy. Hřebeny a svahy v srdci Beskydských hor v zimě nabízí upravené sjezdové tratě a také nespočet kilometrů značených běžeckých a turistických tras s různými stupni obtížnosti. Dvě desítky hotelů, penzionů a restaurací jsou schopny nabídnout své kvalitní ubytovací kapacity, služby a pohostinnost. O tom, že jsou zde stopy a lyžařská atmosféra naprosto skvělé, svědčí oblíbenost lyžařského maratonu „Karlovska padesátka“, která se dlouhodobě řadí v České republice z hlediska návštěvnosti, kvality tras a bezchybné organizace, hned za světově proslulou Jizerskou padesátkou.

Karlovska 50 28. - 29. ledna 2022

Unikátní atmosféra a jedinečná trať, to je závod na běžkách ve Velkých Karlovicích, který se zde každoročně koná v zimních měsících. Projíždíte na běžkách 50 nebo 25 kilometrů malebnými valašskými vesničkami a jejich okolím. Start závodu bývá na dostihovém závodišti, následuje přejezd přes železniční trať a výstup na sjezdovku. Na atraktivnosti trasy dodávají i širé romantické pláně mezi sady s jabloněmi. Závodní trasy jsou součástí seriálu SkiTour a běžecký víkend vždy nabízí bohatý závodní program. V pátek soutěží děti v rámci Mini Karlovské a Karlovského poháru mládeže na tratích od 300 metrů do 3 kilometrů klasicky. V sobotu je pak na programu hlavní závod na 50 kilometrů klasicky, na výběr je i poloviční trať či 10 kilometrů pro rodiny s dětmi a začátečníky, kteří si ještě na delší vzdálenosti netroufají. www.karlovska50.cz

VSACKÝ CÁB

Dalším významným centrem běžeckého lyžování je Nordic ski centrum na Vsackém Cábu. Ten je zároveň nejvyšším katastrálním místem správního centra Valaška, města Vsetína. Tři stávající XC

okruhy navazují na tratě udržované na katastru obce Valašská Bystřice a na své si přijdou všichni milovníci tohoto sportu, ať začátečníci či pokročilí.

Nordic ski centrum Vsacký Cáb se nachází 8 km severně od Vsetína a 13 km od přehrady Bystřička, na západním konci hřebene Vsetínských Beskyd v nadmořské výšce 842 m n. m. Pod vrcholem Vsackého Cábu se rozkládá přírodní rezervace Kutany. Vedle hotelu se nachází lyžařské vleky. Okruhy kolem hotelu Vsacký Cáb: Malý okruh (2,7 km), Velký okruh (5,7 km) a jejich kombinace.

ZDĚCHOV

Nově etablovanou destinací na mapě Skiregionu Valaško jsou tratě v obci Zdechov. Ty přecházejí do sousedního Hornolidečska a díky jedinečné poloze obce se odtud můžete vydat na běžkách sledovat třeba panorama Pulčinských skal a také velmi známé Pulčinské ledopády. Každoročně se zde také koná Zdechovská 30.

Zdechovská 30

Zdechovská 30 se koná od roku 1981 v obci Zdechov. Tradiční akce s průměrnou účastí v posledních letech okolo stovky startujících. Pořadatelé vždy přichystají závod na 30 a 15 km, na poloviční trase rovněž soutěží trojčlenné firemní týmy. Po vyhlášení výsledků se ze svahu u startu pouštějí z kopce dolů nebojácni lyžníci v adrenalinové soutěži ve sjezdu na běžkách s názvem Zdechovský zabiják.

HŘEBENOVKY A DALŠÍ TURY

Celá oblast je propojena udržovanými stopami především po vyhlášených hřebenovkách. Ze Vsetína přes Vsacký Cáb, dále na Valašský Olymp – Soláň, na Vysokou a Bumbálku, kde Vsetínské Beskydy střídají nádherné Javorníky. Po těch přes Kasárna až na Kohůtku. Komu toto nestačí, může na Kasárnách vyzkoušet stopy upravované slovenskými partnery, které vedou po hřebeni přes Jakubovský vrch až do Rieky.

Při dobrých sněhových podmínkách je hojně využívána i upravovaná stopa kolem Vsetínské Bečvy. Tak neváhejte a vyrazte na běžky na Valaško. A pokud je nemáte, tak vám je rádi zapůjčíme i namažeme, aby byl váš zážitek dokonalý.

Aktuální stav běžeckých tras můžete sledovat na webu www.bilestopy.cz

LYŽAŘSKÉ AREÁLY

SKIAREÁL KAROLINKA

Naleznete jej na okraji města Karolinka, které se nachází v malebném prostředí Valaška, zasazené do údolí mezi hřebeny Vsetínských vrchů a Javorníků. Skiareál Karolinka se nachází v těsné blízkosti hlavní silnice, která je celou zimu

chemicky ošetřována. Nabízí též parkoviště ZDARMA s kapacitou 200 automobilů. Výborná dopravní dostupnost však není tím nejdůležitějším. Lyžařský areál nabízí rozmanitou sjezdovku o délce 1000 metrů včetně neustále upravovaného snowparku vhodného nejen pro snowboard. Skiareál také nabízí večerní lyžování. V bezprostřední blízkosti areálu je restaurace U Vleku www.restaurace.skikarolinka.cz, kde se můžete občerstvit. V nabídce je široký sortiment nápojů a jídla z kvalitních českých surovin. Nechybí ani místní speciality a klasická česká jídla. www.skikarolinka.cz

LYŽAŘSKÝ SKI AREÁL SYNOT - KYČERKA

Kyčerka se nachází v údolí Pluskovec v obci Velké Karlovice, 300 metrů od železniční zastávky Velké Karlovice - zastávka. Parkoviště je v areálu u vleku a má kapacitu 164 osobních automobilů. Vleky areálu jsou položeny až do nadmořské výšky 710 m n.m.

Celkem 2480 metrů sjezdových tras s 9 vleky, které jsou schopny odbavit až 6450 osob za hodinu. To je současná podoba SKI AREÁLU SYNOT KYČERKA ve Velkých Karlovicích, Pluskovec. Hitem je dětský park s pohyblivými koberci. Ostatní si jistě vyberou některou z modrých či červených sjezdovek. www.kycerka.com

SLUŽBY: Půjčovna lyží, snowboardů, lyžáků, hůlek a helem. K dispozici je i výbava pro děti od 2 do 3 let. Místní pohyblivé pásy a cvičná louka jsou ideální pro výuku základů lyžování pro všechny věkové kategorie. Lyžařská a snowboardová škola. Běžky nejsou k dispozici. Občerstvení v Hospodě Kyčerka www.hospodakycerka.cz a v Iglu „U Eskymáka“ přímo u svahu.

SKICENTRUM KOHÚTKA

Nabízí 6,6 km dlouhých zasněžených sjezdovek, čtyřsedačkovou lanovku, 5 lyžařských vleků, dětský skipark, půjčovnu, servis a lyžařskou školu. Deset sjezdovek všech obtížností je denně upravováno. Celý areál je dobře dostupný po upravovaných cestách z české i slovenské strany. Parkování je zdarma. www.kohutka.ski

SLUŽBY: Půjčovna lyží, běžek a skialpinistického vybavení, lyžařská a snowboardová škola, instruktorské a průvodcovské služby, skibus v rámci areálu.

SKI AREÁL RAZULA VELKÉ KARLOVICE

Nejen lyžování, ale také koupání v termálních bazénech, saunování či valašské speciality v čele s čerstvými frgály servírovanými přímo u sjezdovky – to vše slibuje návštěva Ski areálu Razula v Resortu Valachy ve Velkých Karlovicích. Středisko nabízí výborné podmínky rodinám s dětmi i zkušeným lyžařům, kteří nechťejí celý den jen

lyžovat, ale rádi si užijí také další zábavu.

Vybrat si můžete ze tří sjezdovek různé náročnosti

Pro zkušené sjezdaře je v areálu k dispozici hlavní FIS sjezdovka Razula naproti hotelu Lanterna s délkou 1 km a převýšením 210 metrů.

Rodiny s dětmi naleznou ideální podmínky na sjezdovce Horal s délkou 350 metrů a převýšením 50 metrů, přímo u hotelu Horal, kde jsou k dispozici i zimní park Razulák s pojízdným kobercem, kolotočem a snowtubingem, navíc hned v sousedství i termální bazény pro relax po lyžování.

„Zlatou střední cestu“ co do délky i převýšení představuje sjezdovka Galik s délkou 400 metrů a převýšením 80 metrů, která je v provozu při dostatku přírodního sněhu.

SLUŽBY: Lyžařská škola Sunski, půjčovna, servis, parkování, občerstvení,

Všechny tři sjezdovky se nachází u hotelů Resortu Valachy, u nichž se dá také odskočit doslova pár metrů za odpočinkem a občerstvením do restaurací. Lyžování a relaxaci můžete završit také gurmánskými zážitky v restauracích hotelů Lanterna, Horal a Galik, které přináší velký výběr krajových specialit s důrazem na regionální produkty. Malým hostům čekání na jídlo ukrátí dětské koutky či bowling. www.razula.cz, www.valachy.cz

SKI AREÁL MACHŮZKY

Se nachází přibližně 500 metrů východně od centra Velkých Karlovic – ráje lyžařů. Zdejší více jak kilometr dlouhý vlek s přepravní kapacitou 900 osob za hodinu, je nejdelším vlekem v okolí a řadí se mezi nejdelší v celých Beskydech a Javorníkách. Severozápadně orientovaná sjezdovka s umělým zasněžením zaručuje příznivé lyžařské podmínky po celou zimní sezónu a je vhodná pro začátečníky i pokročilé lyžaře. Nádraží je vzdáleno 700 metrů a nejbližší autobusovou zastávkou naleznete po 200 metrech. www.skiarealmachuzky.cz

SLUŽBY: občerstvení v restauraci s kapacitou 70 míst, parkování zdarma, kapacita přes 150 vozidel, běžecké tratě Velké Karlovice, možnost využití lyžařského vleku k vyvezení běžkařů.

LYŽAŘSKÉ STŘEDISKO U BAMBUCHŮ

Se nachází ve středu obce Velké Karlovice, cca 400 metrů z rozcestí Soláň - směr Makov, po pravé straně u hlavní cesty. V těsné blízkosti vleku je situováno parkoviště pro návštěvníky střediska a penzion pro ubytování. www.bambuchovi.cz

Lyžařské středisko lyžařům nabízí tři sjezdovky:

sjezdovka A - Vlek Doppelmayer - délka 718 metrů, převýšení 167 metrů, kapacita 1400 osob za hodinu, střední obtížnost.

sjezdovka B - Vlek Tatrapoma - délka sjezdovky 411 metrů, převýšení 98 metrů, kapacita 550 osob za hodinu, lehká obtížnost.

sjezdovka C - Dětská poma - délka sjezdovky 250 metrů, převýšení 32 metrů, kapacita 200 osob za hodinu, dětský slalom se zvířátky.

SKI AREÁL JEZERNÉ

Leží asi 1,5 km o centra Velkých Karlovic na úpatí kopce Soláň v údolí Jezerné v nadmořské výšce 600 - 670 metrů. Lyžařský areál Ski Jezerné nabízí pohodové rodinné lyžování, pořádání lyžařských kurzů na sjezdovkách dlouhých 350 a 500 metrů, lehcí a střední náročnosti. Slouží zde vlek Tatrapoma o délce 300 metrů s převýšením 70 metrů.

SLUŽBY: parkování zdarma, přímo u nástupní stanice vleku, občerstvení v baru s krbem, herou pro děti, ve vzdálenosti 20 m od vleku na Penzion U Medvěda. Možnost večerního lyžování. www.skiarealjezerny.cz

VYUŽIJTE SPOLEČNÝ SKIPAS

Šest lyžařských areálů v Beskydech a Javorníkách, v oblasti kolem Velkých Karlovic na Valašku nabízí návštěvníkům společný skipas. Projekt podpořený ROP Střední Morava propojil ski areály Razula, Machůzky, Kyčerka a Jezerné ve Velkých Karlovicích, areál Karolinka v sousedním stejnojmenném městě a blízké Ski centrum Kohůtky. Areály vystupují pod zastřešujícím názvem Skiregion Valaško. Společný skipas nabízí pestrý výběr sjezdovek různé délky a náročnosti, lyžaři mohou za jedny peníze navštívovat během pobytu různá místa a trávit tak každý den nebo třeba i půlden někde jinde.

Společný skipas můžete využít v těchto areálech:

Ski centrum Kohůtky

www.kohutka.cz

Ski areál Razula

www.razula.cz

Ski areál Jezerné

www.skiarealjezerny.cz

Ski areál Synot – Kyčerka

www.skiarealkycerka.cz

Ski areál Machůzky

www.skiarealmachuzky.cz

Skiareál Karolinka

www.skikarolinka.cz

VÍTE, ŽE...

...o úpravu bílé stopy se stará nová sněžná rolba

Mikroregion Sdružení Valaško – Horní Vsacko zajišťuje údržbu běžeckých tras na hřebeni Vsetínských Beskyd a části Javorníků i v údolí obcí od Velkých Karlovic až po město Vsetín.

Od ledna 2021 pomáhá s jejich údržbou nová sněžná rolba, která upravuje stopy v okolí obcí Zdechov, Hovězí a Huslenky a směrem na Pulčín.

lidová tradice bez příkras

Čertovské obchůzky na Hornolidečsku

Mikulášské obchůzky patří každoročně k vrcholům konce roku v životě obyvatel vesnic na Hornolidečsku. Také letos se v devíti obcích v povodí řeky Senice vydají rustikální masky čertů v beraních kožešinách se zvonci opásanými kolem těla společně s Mikulášem a dalšími postavami nadělovat dětem sladkosti.

V každé vesnici je počet nadpozemských bytostí jiný. Základ ale tvoří čerti, mikuláš, krkaňa, nejrůznější postavy nosičů, prdů nebo židů a kobyl či koníků. Postava anděla se zde objevuje jenom výjimečně.

Obchůzky se konají vždy kolem svátku sv. Mikuláše (6.12.). V letošním roce tak můžete potkat „čerty“ o víkendů 4. a 5. prosince.

V některých obcích se chodí jen jeden den, ale většinou tradice probíhá celý víkend.

Mikulášské družiny můžete potkat v obcích Valašská Polanka, Lužná, Lidečko, Horní Lideč, Lačnov, Střelná, Francova Lhota, Valašská Senice a Valašské Příkazy.

víte, že...

Kysanému zelí se na Valašsku říká „hňápané“? Je to proto, že nakrouhané zelí se muselo nohama udusat v bečce nebo zelovém hrnci. Tuto funkci zastávaly malé děti nebo dívky.

ochutnejte valašské nářečí

Mikulášské nadělení na dědině aj ve městě

Idu ti tak kolem vsetínského zámku,“ vykládá tetina Růžičková. „Šak to bylo večer na Mikuláša,“ vzpomíná.

„Poletoval ten první sněh. Říkám si, jaké je to pěkné. Podívám sa víc vlevo ke starěj radnici a líííí. Divže ně oči z dúlkú nevypadnú. Na popelnici čert, nad ním sa skláňa anděl.

A co myslíš, že tam dělali? Tož, šak víš..., tamto. Šak sem hned očama smýkla inde a rychle pryč, aby si nemyslěli, že jich pozoruju... Ale řeknu ti, moc pěkné to bylo... Ten sněh tak pěknučko poletoval, a temu andělovi, jak sa hýbál, sa tak krásně otevíraly a zavíraly ty křídla, jak dyž motýlovi na kopretině....“

Vnúček ide na Mikuláša s babičkú na návštěvu za rodinú. Na Sychrově vlézli, že do výtahu. Tam leží opilý chlap. Jožínek švihic babičce za kabát. „Babiíí, tady ležííi sciply céééert!“

Babičko, ten Mikuláš, to nebýl pravý Mikuláš, ale strýc Jožka. „Ale prosím tá, jak’s na to přišla?“ diví sa babička. „No, že věděl, gde máme papuče.“

Sa stalo v Lužněj na Mikuláša. Oni mají vedle čertů a svatého aj Skoniky. A hned dva – bílého a černého. Pěkně do páru, aby mohli, že svatého pěkně povoziť v kočáře, dyž ho vezú z nebe na zem. Jednúc sa stalo, že Jožka Pohrabáčú stál myslím u potoka eště s kerúsi a na druhé straně říky vyběhl z jakéhosi baráku koník. Jak tý dvá uviděl, hned sa rozběhl k nim. Na břehu sa zastavil a chvílu aj přešlapoval. Milý Jožka ale cěrku uchmatl a držál, že „Pod’ si pro ňu!“ Tož že ide. Húp do říky a že hřírř za nimi. Ale cosik mu ujely nohy nebo co, švácl sebú a vymáchal sa pořádně. Dyž sa vyškabál ven, Jožka sa ho ptá: „Prosím’ta cos dělál?“ Chlap v masce sa zazubil. „Coby, konik chřěl pit!“

Neco podobného sa šak stalo aj nedávno ve Francošlakoč. Esli nevíte, to je Francova Lhota. Také sebú ogar v masce konika škrábl do vody,

že chřěl pit. Děcka, co to viděly, začaly volat’. „Konik je ve vodě, konik je ve vodě!“

Učúl to jeden súsed a na mú milú dušu nastartoval trachtór a už sa hrne k říce, že teho koňa vytáhne navijákem. „Že, kde ho máte?“ „Kde by? Tady!“,“ řehtali sa súsedi a ukazovali na promáčanú mikulášskou postavu.

(Ukázky z připravované knihy ZASLECHNUTÉ V HOSPODĚ, autor Miroslav Urubek)

Valašsko - český slovník

a toš tak - takhle

ale kuš! - to snad ne!

baňky - vánoční koule

bránka - branka zahradní, polodveře venkovní, letní dveře chlěvové

čítat’ - počítat, minit

bár(s) co - cokoliv

d’úgala - člověk pomalý, nepraktický

(z)grapa - příkrá stráň, sráz, strž

hľed’aci na ťa - dívá se na tebe

hňápat’ - bouchat, tlouci; ztěžka, namáhavě chodit, šmatlat; jíst, polykat (pejor.)

hodit’ sa - hodit se, být k potřebě

hodit’ sebú - mrsknout sebou, pospíšit si

malované vajca - velikonoční kraslice

ťanu - inu, nuže (Dyž je těžko odpo-

vjed’et, praví sa enem ťanu.)

ťanu móže - inu at’, nechť

ťanu-ťa - jaká tomu rada

ip - stále, neustále

klača - noha

klát - včelí úl klátový

klátek - poleno

klátit’ sa - kývat se

kolevá - kolem

krpál - starý střevíc, nepotřebná věc, prudká stráň

poležačky - vleže

přaska - přezka

přaskáče - lyžáky

poklátit’ - vulg. pomilovat

raztolěj - dvakrát tolik, dvojnásobek

redykat’, -gat’ - stěhovat, cíleně přemístit

robař - záletník, děvkař

spisko - pelech, místo na spaní

z šířa aj z děla... - jak široký, tak dlouhý...

povyšěj - nad (terénem)

špata - zlobivec, darebák, člověk nedobry

Valašské přísloví

„Když dobře zalže, je to, jako by pravdu pověděl.“

Pro další akutní překladatelské oříšky navštivte www.valassky.cz

vánoční recepty

Valašská šcedračka

vařila se na Rožnovsku

100 g hrachu
50 g sušených švestek, 50 g sušených hrušek,
hrst sušených hub
špetka soli

Přes noc namočený hrách, sešené švestky a hrušky uvaříme do měkka v jednom litru lehce osolené vody. Polévku procedíme a hrách, švestky a křížaly do ní přes síto prolisujeme. Přidáme hrst na drobno nakrájených nabobtnalých sušených hub a ještě chvíli povaříme.

Štědrovečerní valašská kyselica

Druhá varianta má základ v tradiční valašské kyselici

šťáva z kyselého zelí, bílé fazole, sušené hřibky, sušené švestky, máslo, mléko a trochu smetany, několik lžic mouky, kmín, sůl, pepř

Přes noc namočené fazole uvaříme do měkka. Ve šťávě z kyselého zelí doměkka uvaříme předem namočené hřibky. Hotové fazole promícháme s uvařenými hřibky, zahustíme máslem, moukou a mlékem. Samostatně krátce povaříme sušené švestky, které přidáme až k hotové kyselici. Dochutíme kořením.

Písnička, kterou proslavila Valašská královna Jarmila Šuláková

NA HORÁCH STUDĚNKY

NA HORÁCH STU-DĚN - KY, NA HO-RÁCH STU-DĚN-KY SÚ MO-JE ŠEN-KERKY, SÚ MO-JE ŠEN-KĚR - KY.

1. /: NA HORÁCH STUDĚNKY :/
/: SÚ MOJE ŠENKERKY :/

2. /: ONY MNJE NALETU :/
/: A PLATBY NEBERU :/

3. /: NA HORÁCH DROZDOVÉ:/
/: SÚ MOJI ZVONOVÉ :/

4. /: ONI MNJE ZVÓNITA :/
/: AŽ HORY JAČŮTA :/

5. /: NA HORÁCH VTETROVÉ :/
/: SÚ MOJI BRATROVÉ :/

6. /: ONI MNJE POMOŽU :/
/: QOŽ SÁM VÝŠ NEMOŽU :/

Kalendář největších akcí na Valašsku ZIMA 2021 - JARO 2022

UPOZORNĚNÍ: akce mohou být zrušeny nebo posunuty podle aktuální situace s pandemií v České republice

PROSINEC 2021

Vsetín

2. PROSINCE, 9 – 17 hodin
– **MIKULÁŠSKÝ DEN** s rozsvícením vánočních stromů, Svárov, náměstí Svobody, Dolní náměstí, centrum města

9. PROSINCE, 17 hodin
– **PAVEL KOLÁŘ - POHYB TĚLA I MYSLI**, společenský sál knihovny na Dolním náměstí

12. PROSINCE, 14 – 17 hodin
ZÁMECKÉ ADVENTNÍ KOUZLENÍ, Zámek Vsetín

13. – 22. PROSINCE
VESELÉ VÁNOČNÍ HODY, jarmark, koncerty Heidy Janků, Laura a její tygři, Anička Slováčková, Lad'a Kerndl, Leona Machálková, Zvěřinec, Fleret, Vojta Nedvěd, Dětské vánoční městečko, Živý Betlém, videomapping, náměstí Svobody

19. PROSINCE, 16 hodin,
DIVADLO DĚTEM - ZVĚŘINEC, Divadlo v Lidovém domě

31. PROSINCE, 18 – 19 hodin – **SILVESTR PRO DĚTI A DOSPĚLÉ**, Svárov před Domem kultury, 19 hodin SILVESTROVSKÝ OHŇOSTROJ

Ratiboř u Vsetína

5. PROSINCE, 17 hodin
ADVENTNÍ KONCERT GYMLERŮ, Evangelický kostel

12. PROSINCE, 16 hodin
ADVENTNÍ KONCERT KLASICKÉ HUDBY, Evangelický kostel

19. PROSINCE, 16 hodin – **KONCERT ZVONKŮ URBI ET ORBI**, Evangelický kostel

Valašské Meziříčí

3. PROSINCE, 10 – 18 hodin
MIKULÁŠSKÝ JARMARK, I. a II. nádvoří zámku Žerotínů

17. PROSINCE, od 16 hodin
– **SVĚTLO VALMEZ**, videomappingy, interaktivní instalace, gastro zóna, folklorní scéna, bohatý doprovodný program, I. nádvoří

zámku Žerotínů, nábřeží, kostel, Sýpka

17. – 23. PROSINCE, 10 – 18 hodin – **VÁNOČNÍ TRHY**, jarmark, občerstvení, kulturní program, II. nádvoří zámku Žerotínů

Do 19. PROSINCE, 9 – 16 hodin
– **SKLENĚNÉ VÁNOCE NA ZÁMKU**, Zámek Lešná

5. a 12. PROSINCE od 13 – 16 hodin a 19. PROSINCE od 10 – 16 hodin – **NEDĚLNÍ ADVENTNÍ DÍLNY**, Zámek Lešná

19. PROSINCE, 10 – 16 hodin
O VÁNOČÍCH, Zámek Lešná

Rožnov pod Radh.

4. PROSINCE, 17 hodin
VEČER PŘI SVÍČKÁCH, koncert, Valašské muzeum v přírodě

5. PROSINCE, 14 - 18 hodin
– **MIKULÁŠSKÝ PODVEČER**, Valašské muzeum v přírodě

11. - 12. PROSINCE, 9 - 16 hodin
VÁNOČNÍ JARMARK, Valašské muzeum v přírodě

18. – 19. PROSINCE, 17 – 19 hodin – **ŽIVÝ BETLÉM**, Valašské muzeum v přírodě

26. PROSINCE, 13 – 16 hodin
ŠTĚPÁNSKÁ KOLEDA, koncert v kostele sv Anny ve Valašském muzeu v přírodě ve 13. a 15. hodin.

LEDEN 2022

Vsetín

6. ledna, 17 hodin - **SKVOSTY MODERNÍ ARCHITEKTURY aneb Unikátní světové stavby a jejich tvůrci očima laika**, společenský sál knihovny na Dolním náměstí

9. LEDNA, 17 hodin
NOVOROČNÍ KONCERT O.G. BRZOBOHATÝ A JANÁČKOVA FILHARMONIE OSTARVA, velký sál domu kultury

20. LEDNA, 19 hodin
LUBOŠ POSPÍŠIL A 5P, malý sál domu kultury

23. LEDNA, 16 hodin
DIVADLO DĚTEM – PŘÍHODY VČELÍCH MEDVÍDKŮ, Divadlo v Lidovém domě

Valašské Meziříčí

9. LEDNA a 23. LEDNA, 16 hodin – **KOMORNÍ PODVEČERY V MUZEJNÍ KAVÁRNĚ** doprovázené hudbou, scénickým čtením a projekcí historických fotografií, Zámek Kinských

POLOLETNÍ PRÁZDNINY NA ZÁMKU, Zámek Lešná

10. a 11. ÚNORA, 10 – 15 hodin
– **JARNÍ PRÁZDNINY NA ZÁMKU**, Zámek Lešná

6. a 20. ÚNORA, 16 hodin – **KOMORNÍ PODVEČERY V MUZEJNÍ KAVÁRNĚ** doprovázené hudbou, scénickým čtením a projekcí historických fotografií, Zámek Kinských
DO 27. ÚNORA, VÝSTAVA - JAK SE ŽILO NA ZÁMKU, Zámek Kinských

Z PYTLE VEN, Divadlo v Lidovém domě

29. BŘEZNA, 18.30 hodin
KOMORNÍ CYKLUS – PRAŽSKÉ KYTAROVÉ KVARTETO, Zámek Vsetín

Valašské Meziříčí

26. BŘEZNA, 10 – 18 hodin
SKLÁŘSKÉ KOUZLENÍ, Zámek Kinských

DO 13. BŘEZNA, VÝSTAVA - NENECHME SE OTRÁVIT, poznejte jedovaté živočichy a rostliny v naší krajině, Zámek Kinských

DUBEN 2022

Vsetín

3. DUBNA, 14 – 17 hodin
VELIKONOCE NA ZÁMKU, Zámek Vsetín

22. DUBNA, DEN ZEMĚ, Panská zahrada

23. DUBNA, ZAHÁJENÍ SEZÓNY NA CYKLOSTEZCE BEČVA, Ohrada U Splavu

Valašské Meziříčí

5. - 17. DUBNA, 9 – 16 hodin
– **VELIKONOCE NA ZÁMKU**, Velikonoční zvyky, Zámek Lešná

OD 5. DUBNA, VÝSTAVY ZIKMUND A HANZELKA, BOTANICKÉ ILUSTRACE, NÁVRHY HRAČEK M. BUBLÍKA, Zámek Lešná

9. DUBNA, 9 - 16 hodin
VELIKONOCE V CIZINĚ, komponovaný program DPS Ovečky o velikonočních zvycích v cizině, tvoření, ukázky řemesel, Zámek Kinských

Rožnov pod Radh.

16. - 18. DUBNA, 9 hodin
VELIKONOCE NA VALAŠSKU, Valašské muzeum v přírodě

KVĚTEN 2022

Vsetín

20. KVĚTNA, 18 – 23 hodin
– **VSETÍNSKÁ NOC**, Zámek Vsetín, Hvězdárna Vsetín

ÚNOR 2022

Vsetín

1. ÚNORA, 18.30 hodin
KOMORNÍ CYKLUS SMETANOVÉ TRIO, Zámek Vsetín

20. ÚNORA, 16 hodin
DIVADLO DĚTEM – KLUK Z PLAKÁTU, Divadlo v Lidovém domě

27. ÚNORA, 14 – 17 hodin
ZÁMECKÝ MASOPUST, Zámek Vsetín

10. a 11. ÚNORA, 10 – 15 hodin
– **JARNÍ PRÁZDNINY S MUZEEM**, Zámek Vsetín a Hvězdárna Vsetín

Valašské Meziříčí

4. ÚNORA, 9 – 16 hodin

DO 27. ÚNORA, VÝSTAVA JAROSLAV KOLÉŠEK: TECHNOFAUNA, Zámek Kinských

Rožnov pod Radh.
19. ÚNORA, 9 hodin
MASOPUST, Valašské muzeum v přírodě

BŘEZEN 2022

Vsetín

17. BŘEZNA, 19 hodin - **GARY MOORE TRIBUTE**, malý sál domu kultury

24. BŘEZNA, 19 hodin
FRAGILE, velký sál domu kultury

27. BŘEZNA, 16 hodin
DIVADLO DĚTEM – OBUŠKU

DĚKUJEME ZA PODPORU:

Zlínský kraj

KDY VYJDEME PŘÍŠTĚ?

Čtvrté vydání Valašských novin vyjde na přelomu května a června 2022. Tentokrát vám přineseme například aktualitu ze světa přírodních koupališť v regionu. **REDAKCE**

Aktuální informace o dění na Valašsku přinášíme také na sociálních sítích

BUĎTE S NÁMI ON-LINE

Jsme aktivní na sociálních sítích. Budeme rádi, když se k nám přidáte na **Facebooku** a **Instagramu** - [@kouzelnevalassko](https://www.facebook.com/kouzelnevalassko)

Nápadité dárky, hezké a kvalitní drobnosti či suvenýry nakoupíte ve valašských „íčkách“

Většina z nás chce potěšit děti, nejbližší nebo kamarády suvenýrem či drobností z cesty. Dobrým tipem tak mohou být informační centra na Valašsku, která nabízejí velký sortiment typicky valašských produktů a dárků, které si můžete zakoupit a uchovat si tak příjemnou vzpomínku na návštěvu Valaška. Nabídka je široká, od typicky turistických suvenýrů

v podobě vizitek, magnetek, turistických známek, přes mapy či pohledy, až k těm voňavějším v podobě čerstvě upražené kávy, dárkových sad slivovice či ovocných pálenek nebo pravých valašských švestkových povidel, ale i svíček zvonečků a dřevěných holubiček.

Přinášíme vám malou ochutnávku z nabídky některých informačních center:

IC Velké Karlovice: Nástěnný kalendář pro rok 2022 s fotografiemi z Velkých Karlovic, plátěná taška s logem Karlovského muzea, zvonečky nebo kapesní nože.

IC Betlém Horní Lideč: Valašské panenky, valašské chňapky, vyřezávaná dřevěná zvířátka, svícny různé druhy betlémů nebo oplatky z betléma.

IC Rožnov pod Radhoštěm: Valašské ponožky, štípané holubičky, svíčky, plecháčky, látkové tašky s motivem Jurkovičovy rozhledny nebo zvonečky.

IC Prostřední Bečva: Vizitky, magnetky, turistické známky, plíšky na hole, zvonečky, sošky Rade-gasta, pohledy či trhací mapy.

IC Zvonice Soláň: Hrničky, misy, zvonečky, holubičky, kalendáře, skleněné výrobky nebo vitráže.

IC Vsetín: Valašské oplatky, kovové nebo dřevěné valašky, krojované panenky v modrotisku, knihy např. O pokladech a zbojnících, Josef Sousedík či Hrnčeku vař, ručně vyráběná mýdla nebo valašský klobouk.

IC Karolinka: Různé skleněné výrobky, vánoční zvonečky, knihy, kalendář na rok 2022, svíčky, známky, magnetky.

IC Valašské Meziříčí: Čerstvě pražená zrnková káva, valašské ponožky, veselá švestková povidla, dárková slivovice a ovocné pálenky, modrotiskové svíčky, čaje – Byliny z Beskyd nebo pohlednice čertů.

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ

Hrajte s námi o ceny

Vážení čtenáři, připravili jsme pro vás soutěž. Zašlete nám odpovědi na otázky a postoupíte do losování o ceny.

- 1 Jak se jmenuje valašský lék, který vyléčí doslova všechno. Od chřipky po smutek?
- 2 Kde na Valašsku se můžete projít po himalájském chodníku?
- 3 Kde na Valašsku si můžete v jeden okamžik užít lázně a zlatý mok?
- 4 Která akce na Valašsku propojí videomapping, hudbu a gastronomii?
- 5 Kterou valašskou písničku proslavila Jarmila Šuláková?

Písemné odpovědi s názvem „Čtenářská soutěž o ceny“ a svou adresou zasílejte na: Destinační společnost Valašsko, Jasenická 1106, 755 01 Vsetín, ČR, nebo na e-mail: visit.valassko@seznam.cz

CENY

1. CENA - Rodinná vstupenka na Stezku Valaška, věnuje Stezka Valaška www.stezkavalaska.cz
2. CENA - 4 vstupenky na třídní hudební festival VALAŠSKÝ ŠPALÍČEK 2022, věnuje město Valašské Meziříčí, www.kzvalmez.cz
3. CENA - Láhev valašské slivovice, věnuje Veselý grunt www.veselygrunt.cz
4. CENA - Balíček pivní kosmetiky, věnují Rožnovské pivní lázně www.roznovskepivnilazne.cz
5. CENA - Poukaz na večeři pro 2 osoby v hodnotě 1000 Kč, věnuje Horský hotel Kohútka www.kohutka.cz
6. CENA - Poukaz na večeři pro 2 osoby v hodnotě 1000 Kč, věnuje Restaurace U Vleku www.restaurace.skikarolinka.cz
7. CENA - Zapůjčení elektrokola na 1 den v hodnotě 1000 Kč, věnuje TRAIL SYSTEM MTB www.trailsystem.cz
8. CENA - Sada oblečení BAOBABTRAILS - mikina, tričko, kšiltovka, věnuje Baobabtrails www.baobabtrails.com
9. CENA - Valašský balíček, věnuje Destinační společnost Valašsko, www.visit-valassko.cz

Uzávěrka odpovědí: do 31. března 2022

Losování výherců: květen 2022

Budeme rádi, pokud ke svým odpovědím připojíte zkušenosti z Vašeho pobytu na Valašsku. Správné soutěžní odpovědi budou losovány zástupci Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko.

INFORMAČNÍ CENTRA NA VALAŠSKU

Turistické informační centrum Vsetín Dolní náměstí 1356 755 01 Vsetín
Tel.: +420 575 755 144 E-mail: ic.vsetin@mvk.cz Web: www.ic-vsetin.cz

Informační centrum Velké Karlovice Velké Karlovice 299 756 06 Velké Karlovice
Tel.: +420 571 444 039 E-mail: icentrum@velkekarlovice.cz Web: www.velkekarlovice.cz

Informační centrum Kohútka Lazy pod Makytou 1133 020 55 Slovensko
Tel.: +420 571 160 800 E-mail: infocentrum@kohutka.info Web: www.kohutka.info

Informační centrum Zvonice Soláň Bzové 325, 756 05 Karolinka
Tel.: +420 571 644 027, +420 604 824 274 E-mail: zvonice.info@seznam.cz Web: www.zvonice.eu

Informační centrum Karolinka Muzeum sklářství a Galerie muzea sklářství Nábřeží 545, 756 05 Karolinka
Tel.: +420 739 322 851 E-mail: ic@mukarolinka.cz Web: www.karolinka.cz

Informační centrum Nový Hrozenkov Nový Hrozenkov 451 756 04 Nový Hrozenkov
Tel.: +420 571 451 806, +420 606 783 442 E-mail: icnovyhrozenkov@seznam.cz Web: www.novyhrozenkov.cz

Informační centrum Horní Lideč Horní Lideč 370, 756 12 Horní Lideč
Tel.: +420 737 701 047 E-mail: betlem@hornilidec.cz Web: www.betlemhorilidec.cz

Informační centrum Pulčín Pulčín 13, 756 14 Francova Lhota
Tel.: +420 571 458 237 E-mail: infocentrumpulcin@seznam.cz Web: www.francovalhota.cz

Turistické informační centrum Valašské Meziříčí Komenského 169 757 01 Valašské Meziříčí
Tel.: +420 571 684 558, +420 775 109 809 E-mail: info@info-vm.cz Web: www.info-vm.cz

Turistické informační centrum Rožnov p. R. Masarykovo náměstí 131 756 61 Rožnov Pod Radhoštěm
Tel.: +420 571 652 444 E-mail: ic@roznov.cz Web: www.visitroznov.cz

Informační centrum Valašská Bystřice Valašská Bystřice 318 756 27 Valašská Bystřice
Tel.: +420 571 646 295, +420 725 611 740 E-mail: icvalbystrice@seznam.cz Web: www.valasskabystrice.cz

Informační centrum a Icafé Zašová Zašová 809, 756 51 Zašová
Tel.: +420 734 447 239 E-mail: icafe@zasova.cz Web: www.zasova.cz/informacni-centrum-a-icafe

Informační centrum Prostřední Bečva Prostřední Bečva 272 756 56 Prostřední Bečva
Tel.: +420 571 643 229 E-mail: obec@prostrednibecva.cz Web: www.prostrednibecva.cz

Informační centrum Horní Bečva Horní Bečva 544 756 57 Horní Bečva
Tel.: +420 571 645 249 E-mail: knihovna.becva@seznam.cz Web: www.hornibecva.cz